

Kristiansand symfoniorkester med Rolf Gupta som dirigent har gjenskapt Edvard Griegs a-mollkonsert slik Grieg selv ønsket den.

Foto: Arne Stavset Gjone / ZL

Slik Grieg ville at Grieg skulle lyde

■ Anmeldt av **Guttorm Lien**

kultur@vl.no

22 310 310

Vet man hvordan Grieg hørte sin egen berømte a-mollkonsert? Ja det vet vi faktisk, etter en ny og meget interessant utgivelse.

Edvard Grieg var en nær venn av den australske verdenspianisten Percy Grainger, som tidlig viste interesse for Griegs musikk. De gikk turer i fjellet sammen, og Grainger opparbeidet etter hvert et nært forhold til det norske.

Percy Grainger var lidenskapelig opptatt av Griegs *A-mollkonsert for piano og orkester*, som han fremførte til den store gullmedaljen. «Jeg skulle bli 64 før jeg fikk høre norsk pianomusikk spilt så brilliant. Grainger bryter nytt land for seg selv, for meg og for Norge. Og så dypt seriøst. For en glede å få en ung venn som står for slike kvaliteter», skrev Grieg om vennskapet.

Pianolaruller. Ved begynnelsen av århundret fantes det en oppfinnelse som het pianolaruller. Det var remser, som ble satt i et piano og som rullet regelmessig mens pianisten spilte og det ble avleiret huller etter et spesielt system i papiret. Denne rullen kunne man senere sette i gang i spesielt utformede pianoer til det bruket, og man hørte ganske nøyaktig det som ble fremført da rullen ble «spilt inn». Verdens fremste pianolist heter Rex Lawson, og han deltar på disse innspillingene. Selv bor han i London, sammen med sine 11.000 musikkroller.

Det interessante er at det fin-

CD KLASSISK

Edvard Grieg

Konsert i a moll for piano og orkester. Bryllupsdag på Trollhaugen, Til våren, Albumblad m.m.

Percy Grainger, Edvard Grieg (piano), Kristiansand Symfoniorkester, dir: Rolf Gupta. Øyvind Bjorå (fiolin) og Rex Lawson (pianola). 2L 60/Musikkoperatørene

nes slike opptak av da Grainger spilte Griegs a-mollkonsert, og med dette som utgangspunkt kan vi nå høre hvordan det låt den gangen. Takket være lydgeniet Morten Lindberg Lindberg (Lyd) foreligger nå en innspilling hvor man bruker Grain-

Mesterpianisten Percy Grainger var Griegs gode venn. Hans pianolaruller av a-mollkonserten ble utgangspunktet for den nye innspillingen.

gers solospill, mens Kristiansand Symfoniorkester under Rolf Guptas ledelse spiller orkesterstemmen. Lyden er som om alt er tatt opp i dag, det er faktisk meget interessant. Lyden er pusset opp til meget høy standard. Det er ikke noe igjen av det gamle støvet.

Percy Grainger var en romantiker av hjertet, og slik spilte han. Han satser på det brede og flyktige, hurtige skiftninger og smektende sødme. Det er til å forstå at Grieg likte denne formen for rapsodisk fremførelse, det har noe av sommerfuglens bevegelser over seg. Det er klart at orkesteret i dette tilfellet ikke kan måle seg med det beste som finnes i markedet, men det er engasjement og spilleglede så det duger. Vi får også en meget vakker og myk fremførelse av Griegs skjønne *Fiolinsonate nr. 3* med Øyvind Bjorå på fiolin og Rex Lawson som pianolist.

Flyktig stil. På samme vis får vi høre Grieg spille noen av sine egne pianostykker. Disse har ikke vært offentliggjort tidligere, av en eller annen merkelig grunn. Den samme flyktige spillestilen, lett og rørende preger disse fremførelsene. Det er underlig å ha komponisten selv ved pianoet, det er et forunderlig nærvær i dette. Takket være pianolaet, som kan sies å være en slags analog form for datamaskin, gir Grieg og Grainger oss et nøyaktig tidsbilde fra henholdsvis 1906 og 1921.

Her har alle Grieg-venner fått det de har ventet på: Grieg slik Grieg ville at Grieg skulle lyde.